

- O PAGINA INCHINATA COMEMORARII A 20 DE ANI DE LA MOARTEA LUI MAXIM GORKI
Lucia Demetrius: Cind l-am cunoscut
Ing. H. Gheles: Gorki la Capri
M. Sevastos: Publicul roman si Gorki
Alois Iohannes: In sprijinul muncilor de recoltare
Ing. Aldea I. Stefan: Construirea masinii noi, folosind tehnica sovietica inaltata
Arkadi Pervenjev: Un colhoz obișnuit
Popoarele asteapta fapte concrete
A. Bakumenko: Cursa inarmarilor si profiturile monopolurilor din S.U.A.



Despărțirea nu e grea, pentru că nici nu e, de fapt, despărțire. Fata va pleca să construiască mari uzine și hidrocentrale în Siberia. Dar ochii fetei, care-și ia rămas bun de la fiacul drag, zimbosc mai mult a chemare. El o va urma în curând.

VEAC NOU

Organ al Consiliului General, A.R.L.U.S.

ANUL XII NR. 24

VINERI 15 Iunie 1956

4 PAGINI, 25 BANI

Comorile restituite

Un gest de înaltă generozitate prietenească

N. BABIN

Ocolind Poarta Spassk, grupul nostru de ziaristi sovietici se îndreaptă spre una din clădirile Kremlinului. Etajul al doilea, al treilea... Și deodată ne simțim parcă transportați în lumea secolului al XX-lea în adâncul veacurilor trecute, în Grecia antică și în străvechea Romă, în zilele lui Homer și ale lui Aristofan.

vit lupta poporului român împotriva jugului otoman și împotriva asuprii boierești, năzuințele lui de libertate și dreptate. O seamă de opere ale acestor pictori, locuitorii Moscovei au avut prilejul să le vadă la sfârșitul anului 1949 și în începutul lui 1950, la expoziția organizată în sălile Academiei de Artă a U.R.S.S.

deosebit de puternic influența decadenților, el s-a ridicat împotriva falsului și minciunii în pictură. Luchian făcea portrete de oameni simpli, din popor. În opera sa, el simpatizează deschis pe participanții răscosiei țărănești din 1907.

Nu am puțină să înșir aici pe toți maeștrii picturii prezenți în această colecție bogată. Să mai numim încă pe Octav Bănciță, care a zugrăvit cu multă căldură lumea țăranilor săraci, a micilor meseriași și a altor paria. Bănciță a introdus pentru întâia oară în pictura românească chipuri de proletari, scene de la adunări ilegale ale socialistilor.

Cu cîteva decenii în urmă, un clasic al literaturii române — Ion Luca Caragiale spunea cu amărăciune ca degeaba e considerat mare scriitor, cînd bî la sută din oamenii pentru care scrie nu știu carte. La fel se întâmplă și cu pictura. Oamenii simpli, pentru care creau pictorii romîni, nu vedeau pinzele acestora. Puterea celor avari stăvilea accesul masei la operele de artă, ascundea de ochii „străini” tablourile picturilor realizate. În țară, nu existau galerii de tablouri accesibile poporului, iar pictorii trebuiau să aleagă iar la lucru la comanda stăpînilor sacrali cu bani sau a muri de mizerie.

Oamenii sovietici au un respect profund față de tradițiile și cultura altor popoare. Poporul sovietic a păstrat cu grijă operele de artă ale Romîniei, care au mare valoare istorică și artistică, cu toate că boierii și capitaliștii romîni au purtat război în două rînduri — în 1918 și 1941—1944 — împotriva Rusiei Sovietice, distrugînd țara noastră și nimicînd monumente istorice și artistice. Guvernul U.R.S.S. și poporul sovietic au primit totdauna aceste valori ca

La puțină vreme după restituirea de către U.R.S.S. a operelor de artă aparținînd muzeelor din Dresdă, pe care poporul sovietic le-a salvat de pierire în timpul războiului, iată că și poporul român primește înapoi, printr-o generoasă hotărîre a guvernului sovietic, tezaurul nostru de artă cultă, religioasă și populară, jesusuri și obiecte bisericesti, datînd din secolele XVI și XVII, colecții numismatice străvechi, precum și tezaurul de la Pietroasa, care a fost descris la timpul său de Al. Odobescu. Acest mănunchi de vase și de porțel care, împreună cu o țipsie, poartă numele de „cloșca cu pui”, creat de meșteri anonimi în urmă cu multe sute de ani ne e predat integral, în toată splendoarea acestei bijuterii de artă veche.

K. ZAMBACCIAN membru corespondent al Academiei R.P.R.

Republica Populară Romînă capătă astfel cele mai îndepărtate izvoare de artă de prin secolele XVI și XVII — licoane și icoane bisericesti, în care poporul român își găsește firul conductor al artei ce a pornit de la cea bizantină și a trecut pînă la manifestările artistice laice către care s-a îndreptat arta romînă modernă.

Trimîndu-se această colecție vastă de neprețuite comori, în evacuare, toată colecția a fost bine adpostită, conservată și apoi clasată cu grijă și cu desăvîrșită competență de savanții sovietici, care ne oferă acum aceste comori în condiții științifice care vor înlesni cercetărilor noastre studierea lor conform ultimelor metode de istorie și arheologie.

Eram aproape adolescent pe atunci. Mă interesa arta antică, cit și evoluția artei la contemporani, cînd într-o zi, prin toamna lui 1916, aflu că o bogată, admirabilă și variată colecție a trebuit să fie evacuată în Rusia, din cauza ocupației germane a Germaniei imperiale. După încheierea războiului, prin 1918, cînd oamenii și-au reluat preocupările obișnuite, am simțit un mare gol în studiarea artei noastre din trecut. Dar iată că guvernul U.R.S.S. ne-a predat această unică și minunată colecție, după săvîrșirea studiilor aferente, studii de înaltă muzografie și arheologie, care ne vor fi de imens folos.

Ca critic de artă, am pierdut vreme destulă ca să pot înădi firul de dezvoltare a artei noastre culturale populare, deoarece imi lipseau materialele care le-au condiționat, pierzînd nopți întregi pentru a stabili evoluția artei noastre, deosebit de interesantă din punct de vedere al amintirii și din asemănări.

A. STARK

„Vorbește Moscova!”

În fiecare zi, la unul din secretariatul de redacție ale Radiodifuziunii române, în jurul orei 2 și jumătate sună telefonul:

— Allo, Radio! aici aeroportul... A sosit „banda Moscova”.

Peste cîteva minute, o mașină se îndreaptă spre aeroport pentru a prelua ștafeta postului de Radio Moscova, însoțită de banda de magnetofon. Aceasta este emisiunea care va lua drumul eterului peste cîteva ore.

Se întâmplă de multe ori — are și natura capriciile ei — ca avionul să nu aibă „planof deschis”, cu alte cuvinte să nu poată porni în cursă din cauza timpului netavorabil. Atunci Radiodifuziunea romînă primește emisiunea prin cablu.

Dumneata, ascultător de fiecare seară al acestei emisiuni, întorci butonul aparatului de radio și îndrepti de vreme de afară, la ora fixată, zău bine cunoscutul semnal de pauză inspirat din „Cineștiul patriei” de Dumitrache Antonel din Urziceni. Are o dorință: vrea să asculte la emisiunea postului de Radio Moscova vestii despre activitatea pionierilor din R.S.S. Lituania și-a exprimat dorința într-o carte postată, a scris curat și mai ales fără greșii de ortografie — e doar elev în clasa VII-a și nu se poate face de rușine — și a expediat-o Radiodifuziunii romîne care o va trimite în Uniunea Sovietică. Poate fi sigur că în curînd va avea un răspuns care-l va veni direct la domiciliu pe calea undelor așa cum a venit răspuns, sub forma unei schițe radiofonice intitulată „Pavel”, tovarășului I. Coadă din București și multor, multor altor ascultători.

— Dar am luat-o puțin înainte, nu e încă ora retransmisiei.

Banda de magnetofon odată sosită la secretariatul de redacție, primește un număr.

În momentul în care cronometrul dă al cincilea semnal și cravata vîzînd semnalul roșu anunță ora exactă, dumneavoastră auziți formula binecunoscută: „Retransmitem emisiunea Radiodifuziunii sovietice pentru ascultătorii din Republica Populară Romînă”.

Apoi, timp de o jumătate de oră sau de 40 de minute, aflăm cele mai variate vestii de pe tot întinsul țării sovietelor facem cunoștință cu oameni de cele mai diferite profesii, care ni se adresează nouă direct, vizităm împreună cu radio reporterii sovietici întreprinderi cunoscute pentru producția lor în întreaga lume: teatre din Moscova, Leningrad sau Vladivostok, institute de cercetări; luăm parte la evenimentele vieții culturale, la viața de zi cu zi a Polului Nord, ascultăm muzica pre-

ferată și fragmente din cele mai noi lucrări literare ale scriitorilor sovietici, participăm cîteva minute la un meci de fotbal pe stadionul Dinamo.

— Allo, Radio! aici aeroportul... A sosit „banda Moscova”. Peste cîteva minute, o mașină se îndreaptă spre aeroport pentru a prelua ștafeta postului de Radio Moscova, însoțită de banda de magnetofon. Aceasta este emisiunea care va lua drumul eterului peste cîteva ore.

Dumneata, ascultător de fiecare seară al acestei emisiuni, întorci butonul aparatului de radio și îndrepti de vreme de afară, la ora fixată, zău bine cunoscutul semnal de pauză inspirat din „Cineștiul patriei” de Dumitrache Antonel din Urziceni. Are o dorință: vrea să asculte la emisiunea postului de Radio Moscova vestii despre activitatea pionierilor din R.S.S. Lituania și-a exprimat dorința într-o carte postată, a scris curat și mai ales fără greșii de ortografie — e doar elev în clasa VII-a și nu se poate face de rușine — și a expediat-o Radiodifuziunii romîne care o va trimite în Uniunea Sovietică. Poate fi sigur că în curînd va avea un răspuns care-l va veni direct la domiciliu pe calea undelor așa cum a venit răspuns, sub forma unei schițe radiofonice intitulată „Pavel”, tovarășului I. Coadă din București și multor, multor altor ascultători.

— Dar am luat-o puțin înainte, nu e încă ora retransmisiei.

Banda de magnetofon odată sosită la secretariatul de redacție, primește un număr.

În momentul în care cronometrul dă al cincilea semnal și cravata vîzînd semnalul roșu anunță ora exactă, dumneavoastră auziți formula binecunoscută: „Retransmitem emisiunea Radiodifuziunii sovietice pentru ascultătorii din Republica Populară Romînă”.

Apoi, timp de o jumătate de oră sau de 40 de minute, aflăm cele mai variate vestii de pe tot întinsul țării sovietelor facem cunoștință cu oameni de cele mai diferite profesii, care ni se adresează nouă direct, vizităm împreună cu radio reporterii sovietici întreprinderi cunoscute pentru producția lor în întreaga lume: teatre din Moscova, Leningrad sau Vladivostok, institute de cercetări; luăm parte la evenimentele vieții culturale, la viața de zi cu zi a Polului Nord, ascultăm muzica pre-

ferată și fragmente din cele mai noi lucrări literare ale scriitorilor sovietici, participăm cîteva minute la un meci de fotbal pe stadionul Dinamo.

— Allo, Radio! aici aeroportul... A sosit „banda Moscova”. Peste cîteva minute, o mașină se îndreaptă spre aeroport pentru a prelua ștafeta postului de Radio Moscova, însoțită de banda de magnetofon. Aceasta este emisiunea care va lua drumul eterului peste cîteva ore.

Dumneata, ascultător de fiecare seară al acestei emisiuni, întorci butonul aparatului de radio și îndrepti de vreme de afară, la ora fixată, zău bine cunoscutul semnal de pauză inspirat din „Cineștiul patriei” de Dumitrache Antonel din Urziceni. Are o dorință: vrea să asculte la emisiunea postului de Radio Moscova vestii despre activitatea pionierilor din R.S.S. Lituania și-a exprimat dorința într-o carte postată, a scris curat și mai ales fără greșii de ortografie — e doar elev în clasa VII-a și nu se poate face de rușine — și a expediat-o Radiodifuziunii romîne care o va trimite în Uniunea Sovietică. Poate fi sigur că în curînd va avea un răspuns care-l va veni direct la domiciliu pe calea undelor așa cum a venit răspuns, sub forma unei schițe radiofonice intitulată „Pavel”, tovarășului I. Coadă din București și multor, multor altor ascultători.

— Dar am luat-o puțin înainte, nu e încă ora retransmisiei.

Banda de magnetofon odată sosită la secretariatul de redacție, primește un număr.

În momentul în care cronometrul dă al cincilea semnal și cravata vîzînd semnalul roșu anunță ora exactă, dumneavoastră auziți formula binecunoscută: „Retransmitem emisiunea Radiodifuziunii sovietice pentru ascultătorii din Republica Populară Romînă”.

Apoi, timp de o jumătate de oră sau de 40 de minute, aflăm cele mai variate vestii de pe tot întinsul țării sovietelor facem cunoștință cu oameni de cele mai diferite profesii, care ni se adresează nouă direct, vizităm împreună cu radio reporterii sovietici întreprinderi cunoscute pentru producția lor în întreaga lume: teatre din Moscova, Leningrad sau Vladivostok, institute de cercetări; luăm parte la evenimentele vieții culturale, la viața de zi cu zi a Polului Nord, ascultăm muzica pre-

ferată și fragmente din cele mai noi lucrări literare ale scriitorilor sovietici, participăm cîteva minute la un meci de fotbal pe stadionul Dinamo.

— Allo, Radio! aici aeroportul... A sosit banda Moscova. Și astăzi ca în fiecare zi, pe lungimi de undă ale posturilor noastre naționale de radio, dumneavoastră, stîmfa cititorii al acestei gazete, veți auzi binecunoscutele cuvinte, devenite dragi nouă tuturor, cuvinte care simbolizează glasul adevărului și prieteniei între popoare: „Atențiune, vorbește Moscova!”

A. STARK

...Ocolind Poarta Spassk, grupul nostru de ziaristi sovietici se îndreaptă spre una din clădirile Kremlinului. Etajul al doilea, al treilea... Și deodată ne simțim parcă transportați în lumea secolului al XX-lea în adâncul veacurilor trecute, în Grecia antică și în străvechea Romă, în zilele lui Homer și ale lui Aristofan. Am străbătut săd după sălă și în fața noastră s-au desfășurat epoci îndepărtate, scufundate de mult în tîm al Lethae.

Am văzut o colecție unică de monede și medalii de aur din insula Egina. Iată monede, minunate conservate, din Cartagina; pe metal se văd distinct siluetele stăpînitorilor și conducătorilor de oști din acele vremi furtunoase. Medalii cu chipul lui Alexandru Macedon, monede ale faraonului egiptean Ptolomeu I, ale împăraților romani și bizanțieni Iuliu Caesar, Claudiu, Nero, Justinian...

Este vîrșă însemnată artistică și istorică a străvechiului lezaur găsit lângă Pietroasa și care cîntărește mai bine de 19 kilograme. Sint aici ulcioare și vase de aur, brățări și inele. Tîpsia de aur are 6 kilograme. Acestea datează din secolul al IV-lea al erei noastre. Apoi, numeroase obiecte din veacurile V, VII, X... Dar important nu e faptul că toate aceste obiecte sint făcute din metale rare, îngrustate cu pietre prețioase; văzute lor constă în aceea că ele au păstrat pentru generațiile de azi urmele miilorilor de cultură materială, cu un alt gen de letopiseli al istoriei omînilor.

Iată o colecție din secolul XV: argintărie de masă, odoare bisericesti, podobe feminine și apoi din nou medalii, monede. Tesături și mire din secolele XVI, XVII, cusături romînești... Și, în sfîrșit, tablourile.

Dar înainte de a vorbi de artiștii a căror măiestrie e înfîșățată aici, să ne întorcem la istoria apariției, în una din sălile Kremlinului, a tuturor acestor comori, restituite acum stăpînului lor legitim, poporul român.

Era în timpul primului război mondial. Printre aliații Antantei se afla și Romînia. Cînd armatele germane și austro-ungare au devenit o amenințare pentru teritoriul Romîniei, guvernul român s-a adresat Rusiei cu rugămintea de a-i îngădui să transmise tezaurul romînesc în Rusia. Guvernul rus a luat în păstrare aceste bogății, printre care se găseau și tablourile unor pictori romîni. La 10 ani după Revoluția din Octombrie, presa occidentală a stîrnit deodată o campanie de calomnii, susținînd că obiectele de valoare romînești, în deosebi tablourile marelui pictor român Nicolae Grigorescu au fost vindute, ori pur și simplu au dispărut. Era o minciună grosolană. A. Lunacearski, pe atunci comisar al poporului pentru învățămînt în R.S.F.S.R., a dezmințit calomniile, scriînd în „Izvestia”: „Sînt în măsură să comunic că toate obiectele evacuate din Romînia în timpul războiului au fost primite de noi și se află într-un depozit corespunzător. În condiții de păstrare ideale, sint stiduate și descrise științific. Nici unul din aceste obiecte (inclusiv tablourile lui Grigorescu), n-a fost vreo dată vîndut de noi. Prin această explicație punem capăt odată pentru totdauna tuturor birfelilor și calomniilor.”

Acum toate aceste comori sînt înapoate Romîniei. Consiliul de Miniștri al U.R.S.S., acordînd o mare însemnătate politică întîrîrii continue a prieteniei și colaborării dintre poporul român și sovietic a luat hotărîrea de a transfera guvernului Republicii Populare Romîne operele istorice de artă aplicată, decorativă și plastică romînească. În timpul Marelui Război pentru Apărarea Patriei, toate arhivele și valorile de stat sovietice, printre care și cele romînești, au fost evacuate în regiunile nepericlitate ale țării. În prezent, savanții și specialiștii sovietici și-au încheiat munca de studiere și sistematizare a fondurilor care au fost evacuate; nu diminuează înalta valoare a operelor lui.

Viața pictorului realist Ion Andreescu (1850—1882) reprezentat în această colecție prin tablourile „Cioban cu turma de oi”, „Fata cu lusu”, „Stradă de oraș” și a fost plină de însuși. El a murit tîrziu, răpus de tuberculoză. Tablourile în care Andreescu arată veridic și caustic sarcina cumplită a patriei sale au fost aproape uitate. Ele au fost preluate abia după moartea lui. În deosebi după proclamarea Republicii Populare Romîne, Andreescu a fost ales academician post-mortem.

Încă un pictor, încă o soartă de om a cărui viață a fost influențată de nevoi și suferințe — este Ștefan Luchian (1868-1916). Cînd, la sfîrșitul secolului al XIX-lea și în începutul celui de al XX-lea, în arta plastică romînească a început să se sim-

Expoziția de la Kremlin a picturilor romînești



Expoziția de la Kremlin a picturilor romînești

Expoziția de la Kremlin a picturilor romînești

Expoziția de la Kremlin a picturilor romînești

Expoziția de la Kremlin a picturilor romînești

Expoziția de la Kremlin a picturilor romînești

Expoziția de la Kremlin a picturilor romînești

Expoziția de la Kremlin a picturilor romînești

O delegație de lucrători din agricultura sovietică ne vizitează țara

La invitația A.R.L.U.S.-ului și a Ministerului Agriculturii, în ziua de 14 iunie a sosit în Capitală o delegație de lucrători din agricultura sovietică, condusă de F.S. Koval, ministrul Agriculturii al R.S.S. Moldovenești. Din delegație fac parte: președintele de colhozuri, directori de S.M.T., zootehnicieni și viticultorii fruntași. Oaspeții sovietici vor vizita gospodăriile agricole colective și de stat, S.M.T.-uri și stațiunile experimentale agricole, zootehnice și viticole din diferite regiuni ale țării. Membrii delegației vor lua cunoștință de activitatea unităților agricole respective și vor împărtăși din experiența lor în lupta pentru mărirea producției diverselor ramuri ale agriculturii.

# Gorki la Capri

Tov. inginer H. GHELES, care lucrează la Institutul de proiectări pentru construcții industriale din București, a avut prilejul să-l cunoască pe Maxim Gorki în timp ce acesta se afla pe insula Capri. L-am rugat pe tov. Gheles să povestească cititorilor noștri câteva din amintirile sale.

Îmi făceam studiile în Italia, iar vacanțele de vară mi le petreceam pe insula Capri, căci mijloacele materiale nu-mi îngăduiau să mă mai întorc în fiecare vară la părinții mei.

Era cam pe la începutul secolului nostru. Capri este o minunată insulă, care închide golful Neapole. În centrul insulei, ca pe o platformă, se află orașul Capri. Spre nord, aproape de țarm, grupuri de case coboară într-un amfiteatru, expus vânturilor nordice. Localnicii numesc această parte — Grande Marina. Pe versantul de miazăzi al insulei, este o climă dulce, pe care muntele San Michele o fereste de vânturile reci de la nord. Zilele sunt aici calde, cu aer uscat. Citeva și-nuntri de case ajung până la țărnuț mării. Acest cartier, care poartă numele de Picola Marina, s-a bucurat de ospitalitatea lui Alexei Maximovici Gorki, între anii 1906-1913.

Gorki locuia într-o casă modestă din Picola Marina, într-o cameră mare scăldată de soare. În fața ferestrei se întindea, nesfârșită, Marea Mediterană. În vreme ce la Grande Marina surlau vânturile destul de reci și aerul era adesea jilav, dincoace, Picola Marina era învaluită de caldul vânt african, puțin răcorit de înănderea Mediteranei.

Îl vedeam pe Alexei Maximovici plimbându-se fie pe lângă casa în care locuia, fie pe țărm. Era foarte lubit de populația insulei și foarte respectat. Multe ceasuri și le petreceam printre pescari, cu care și pescuia laolaltă. Nu o dată ajuta de pescarii săraci cu bani. Alteori, îl vedeam făcând îndelungi plimbări prin centrul orașului; Capri, ori pe țărmul satului Anacapri, situat mai sus, la poalele muntelui San Michele. Făcea câte un popas în casa doctorului Axel Munthe, pe care-l cunoștea bine. Apoi mergea mai departe. Vara, îl vizitau dornicii scriitorilor, veniți din Rusia. Mult din ei, trecători, aflau la începutul activității lor, erau îndrumați și ajutați de Gorki. Aici am văzut pe Novikov, autorul cărții „Tusima”, pe F. Gladkov, pe pictorul I. Brodski care l-a făcut mai multe portrete.

Am fost nu o dată în casa marelor scriitori. Mă feream discuțiilor pasionate despre literatură și artă, în care Gorki era todeauna interlocutorul principal.

Alexei Maximovici era un om pasional în orice împrejurare. Așa, de pildă, plina de auzură și gârșie era marea lui dragoste pentru copii. În plimbările sale, Gorki se oprea de multe ori lângă vreun grup de copii care se jucau. Într-o zi în vorbă cu dânsul, iar copiii nu aveau lafă de sfîla caracteristică față de ceilalți oameni mari. Îl numeau „rusul, cel înalt”.

Era deopotrivă solicitat și de virștinici. Pescarii caprezi îl invitau adesea la nunți, la petreceri și Gorki era în caselă lor musafirul cel mai respectat, căci și el îi lăsa pe pescarii din Capri.

Tot alt de mult îl plăcea lui Alexei Maximovici muzica. Îndrăgise muzica populară italiană. Nu o dată l-am văzut ascultând absorbit cu totuț cîntecul napolitan pe care le cîntau fîe cîntăreții ambulanti, fîe pescarii. Cînd cîntecul se sfîrșea, în ochii vișii ai lui Gorki scîlpea deplina satisfacție. Alexei Maximovici își răsuțea multumit mustățile bogate.

Îl și plăcea să discute despre muzică, pe care o pricepea și o gustă din plin. Alteori, povestea întâmplări noslime în legătură cu această artă. Așa, de pildă, într-un rînd ne-a isorîris următoarea întâmplare. Încă din tinerețe era bun prieten cu marele cîntăreț Feodor Șaleapin, cu care a colindat vasele siepe ale Rusiei. Afîindu-se amîndoi într-un orașel de pe Volga, soși acolo o trupă de operă care căuta coriști. S-au prezentat la concurs și Gorki și Șaleapin. Este interesant, cum spunea Alexei Maximovici, foarte amuzat, că la acest concurs Gorki a reușit, iar Șaleapin a fost respins.

Cînd Maxim Gorki a părăsit insula, plîcînd la sfîrșitul anului 1913 spre patrie, în ochii multor caprezi am văzut lacrimi. Nici mulți ani după aceea, pescarii nu l-au uitat și amintirea „rusului înalt” revenea adesea în conversațiile lor.

## Publicul român și Gorki

În 1900, cînd a apărut culegerea lui de „Povestiri”, Gorki a intrat în literatură ca un meteor, cunoscut și admirat nu numai în țara lui de origine, ci în lumea întreagă, care îl trecu în rîndul celor mai buni scriitori.

de M. SEVASTOS

ne, schimbînd cu ei vorbe prietenești. Le-a cunoscut toate tainele sufletului, le-a cîntit din ochi gîndul cel mai ascuns.

Avem înalt și prefața la volumul care cuprinde povestirile „Vagabondul” și „Tovarășul meu de drum” de Gorki, apărut la 1905 în București în editura „Biroului Universale”.

Prefața acestui volum lămurește pe cititor că toate operele lui Gorki sînt scrise în „adîncul sufletului” său — unele din ele avînd chiar caracter autobiografic. Arată că volumul său de „Povestiri” a avut un mare succes: „Tot poporul rus fu cuprins de o adevărată sete după scrierile sale”. Operele următoare au sporit popularitatea acestor succes grandios. Imprejurarea că multe din faptele povestite au fost trăite de autor, a accentuat interesul publicului cititor de la noi.

Prefața remarcă predicția lui Gorki pentru „buză de lucrător” și scoate în relief faptul că el a rămas ca scriitor ceea ce a fost odinioară, devenind astfel „poetul proletariatuțului rus”.

Autoral prefeței face următoarea urare: „Fie dar, ca și în România să albă aceeași primire pe care în toată lumea o are și această li va compensa, în mare parte, suferințele și grelele încercări pe care li le-a destinat soarta. Și merită toate jumălturile noastre, ale oamenilor, căci cu vitejie a luptat și a învins piedicile care li s-au pus, pentru că acum să ne hrănescă sufletele cu cele mai delicioase fructe ale spiritului său ales”.

Aprecierile din aceste prefețe asupra auzidînd protestatările din opera lui Gorki au avut un profund ecou în opinia publică din țara noastră. Însăși biografia autorului, dată în fruntea mai tuturor volumelor sale, era un protest împotriva regimului țarist — dealtfel ca și toată opera autorului.

Apropo toate editurile din București și din provincie (chiar o editură din Piatra-Neamț) au publicat, încă înainte de primul război mondial, multe din povestirile și romanele lui Gorki.

După primul război mondial, numărul traducerilor din Gorki s-a mărit, îmbunătăținduse și calitatea lor. Printre acestea trebuie să punem la loc de cinste „Copilăria mea”, traducere din rusește de A. Frunză. Dar și revistele au publicat traduceri din Gorki, care n-au fost strînse în volum, avînd un caracter sporadic.

Publicul de odinioară, dealtfel ca și cel de astăzi, a primit cu entuziasm nu numai povestirile și romanele lui Gorki. A fost lăcută cu succes și piesa „Aziul de noapte”. Spectatorii au primit-o cu ovajii.

În „Viața Românească”, îndată după primul război mondial, G. Ibrăileanu face un admirabil portret lui Gorki — explicînd minunat realismul său în deosebire de Tolstoi și de Doszoevski. Tolstoi a văzut pe cel înalt și neștutător de la distanță; iar Doszoevski l-a văzut de aproape în „casa marilor”, dar n-a fost din clasa lor. Gorki însă a făcut parte dintre cei supraviețuți de dînsul așa cum sînt, fără să-l idealizeze. Pentru înaintașii săi, clasa obișnuită și ignorantă era un refugiu. Pentru Gorki clasa vagabonzilor era mediul lui normal — de aici realismul său.

Pe lângă fondul uman al operelor lui Gorki, Ibrăileanu admiră și sfîlul acestui mare mestegugar al scrisului — clar, concis, scurt, lapidar — care „în poezia naturii este unul din cel mai mari artiști ai lumii”.

Am pomenit aici de ecoul operelor lui Gorki înainte de 23 august 1944. După această dată, traducerile lui Gorki s-au făcut în mod sistematic și în incomparabil mai bune condiții de fidelitate și de formă decît mai înainte.



La 18 iunie, se împlinesc 20 ani de la moartea lui Maxim Gorki

## Cînd l-am cunoscut...

de LUCIA DEMETRIUS

Pentru că nu e vorba în acest articol de o analiză temeinică și adîncă a operei marelui scriitor Maxim Gorki, ci numai de o mărturisire plină de sinceritate, dar neînsemnată — așa ca o floriceală, o singură violeată pe care cineva ar pune-o pe soclul monumentului lui de urias, între coroane și țerbe bogate — am să încerc să înfățișez, cu destulă sfîlă, primele clipe în care am început să-l cunosc.

Aveam opt sau nouă ani, adică începusem să citesc singură, nu mi se mai citea. Tata a adus acasă, într-o traducere pe care azi o consider slabă, „Copilăria mea”. Mă săturasem de povești, și am început să citesc cartea. Nu mai silabiseam, dar nici nu citeam repede. Mi se aduseră atunci două cărți: „Poveste de Grădina” de Dickens și această carte a lui Gorki. Fără îndoială că nu e o carte pentru copii și că el, Gorki, care s-a ocupat alt de mult de problema lecturii copiilor, a educației lor, nu l-ar fi aprobat pe tata.

Am citit-o, așa cum fac copiii, de multe ori la rînd. Ajunsesem să știu pasaje întregi pe dinăfară. Nu știu ce pricepeam din ea, dar știu că o iubeam cu patimă. Făcea parte din viața mea, din familia mea. Multe lucruri mi rămîneau neînțelese; și altora, pricepute superficial, nu le înțelegam adîncime. Dar o participare mai absolută la ceea ce se petrece într-o carte poartă n-am mai cunoscut de atunci. Totul era pentru mine absolut adevărat, partea de literatură.

de transfigurare, de transcriere artistică, era înăbușată pentru mine. Autentul devenise alții de scump sufletului meu, încît visam zile și nopțile să-i cunosc odată. Era doar Alțosa, un prieten în a cărui intimitate pătrunsesem adînc. Cred că aveam impresia că dacă l-aș întâlni, ar ști și el despre mine tot alt cit și țiam eu despre el.

Ce anume putuse vorbi în asemenea măsură unei minți de copil și unei sensibilități miuite pînă atunci în lumea povestilor? De unde această atracție și această dragoste aprinsă? Cred că din acea mare simplitate, din acel nemărginit omeneș, din acea dragoste pentru om care nu are pe reche decît în foarte mari scriitori al lumii, din acea înțelegere pentru orice suferință pe care copilul o simte sau o înțelege, din acea mare artă de a scrie fără să se simtă undă intervine mestegugul, ca și cum imaginele cu toate dimensiunile lor: ar fi rupte de-a dreptul din viața, de o mîna care știe să aleagă, după ce ochiul a scormonit în adînc și a cernut.

Au trecut ani de zile, și gustul sau părerea mea despre literatură a evoluat nițel cam strîmb. Arta? Era făcută pentru ea însăși, pentru voluptăți gratuite, pentru satisfacții care nu duc nicăieri. Îl iubeam mereu pe Gorki, și pentru „Mama” și pentru „Aziul de noapte”, dar nu-l iubeam

atît pentru posibilitățile de creștere pe linie umană pe care mi le dădea și pentru că, spre deosebire de un mare artist, pricepeam că mă face mai umană, dar pe că mă îndemna să fiu un om cinstit și curat, nu ca trebuie să miitez pentru frîngerea celor care nu sînt așa.

Și totuși cred că dacă literatura mea dinainte de război, fără să-i pună să lupte pentru eliberarea omului de sub robia ideologică și socială, a avut o măsură oarecare de realism și de căldură omenească, e pentru că am dormit atunci, la opt, nouă ani, cu „Copilăria mea” sub pernă și mi lăzisea cu opera lui Tolstoi. El m-a lăcut, ca modele și curente să nu mă strice în adînc.

Sînt astăzi de cînd, cunoscîndu-l bine, scuturîndu-mă de influențele pe care tinerețea mea le-a suportat, îl pot măsura puterea gîndirii, zece de fapte ale scriitorului, vigoarea cu care pune probleme și desăvîrșirea cu care croază oamenii. Dacă mă pot mustra că am lăsat să trecă ani de zile fără să înțeleg deplin de la el pe ce drum trebuie să merg ca om și ca scriitor, și că n-am avut ochii și mîntea trează la perspectivele pe care le deschide, mă pot totuși liniși cu gîndul că l-am lăcut mereu, fără întreruperi și că am știut todeauna că atunci cînd începusem să citesc, am avut una din cele mai mari înțîniri din cite îi sînt date unui om în viața lui.

## Răsfoind opera lui Gorki

— Fragmente —

Cartea

Iubii cartea; ea vă ușurează viața, vă ajută prieteneste să înțelegeți amestecul pesimismului și optimismului, sentimentelor și furtunilor, vă învață să respectați omul și pe voi înșivă, înaripăză mîntea și inima cu simțămîntul dragostei de lume și de om.

Arta

Prin firna sa, omul e artist: El caută pretutîndeni, într-un fel sau altul, să introducă frumusețe în viață. El vrea să înceteze a fi un animal care nu face decît să mîncînce și să bea și care, destul de înconștient, pe jumătate mecanic, procrează copii. El a creat în jurul său o a doua natură, și aceasta se numește cultură.

Mestegul

Orice lucrare are nevoie de un mesteg. O zicală veche remarcă foarte just că „mestegugul se ține de mesteg”. Cu un mesteg pe țarm de mestegug, trebuie să studiezi bine materialul, să-l cunoști. Se ține de mestegug numai cei care nu-l cunosc de la ori nu-l cunosc bine. Astfel de oameni, speriați de complexitatea mestegugului, fîrșete, nu oînt în stare să-l dezvolte și se căznesc abia să-l simplifice.

Creația

Viața noastră ar fi mai ușoară, relațiile între oameni mai bune dacă oamenii ar ști și ar ține mîntea că în lume nu există altă forță creatoare decît forța rațiunii omenești, a voinței omenești.

În beletristică fantezia, imaginația, înălțîia joacă și ele un rol hotărîtor. E lucru puțin să observi, să studiezi, să ști, trebuie să mai și „descoperi”, să creezi. Creația este înținea unei multimi de amănunte într-un tot mai mult sau mai puțin mare, de o formă desăvîrșită.

Scriitorul

Scriitorul reprezintă ochii, urechile și vocea clasei. El poate să nu recunoască acest lucru, poate să-l neghe, dar este todeauna și inevitabil organul clasei, aparatul ei senzitiv. El percepe, formează, îmbrățișează tendințele, dorințele, frămîntările, speranțele, pasiunile, interesele, cusururile și însușirile clasei sale, ale grupului său. El însuși este limitat în dezvoltarea sa de toate acestea. El n-a fost niciodată și nu poate fi „un om liber lăuntric”, „un om în general”.

Omul nou

Calea spre partid e calea spre libertatea rațiunii. Creșterea partidului e creșterea forței muncitorilor și țărănilor. Telul revoluției este eliberarea oamenilor din captivitatea trecutului, de sub jugul lumii vechi, filistine. Sînt oameni cărora li se pare că partidul și puterea sovietică împiedică, îngreunează dezvoltarea personalității, dezvoltarea omului ca individ. Acestora li se pare așa pentru că le

este greu să se despartă de tot ce ce au fost obișnuiți veacuri de-a rîndul, fiindcă pentru ei e dureros cînd forța rațiunii deschide abese vechi, ascunse sub pielea lor. Se plîng de creșterea furtunoasă a noilor relații de viață filistini învetășiți, oamenii care nu pot trăi alături de cum trăiesc păianjenii: „fiecăre în colțul său, în păterjenismul său”.

Munca literară

Toate operele mari sînt întotdeauna generalizări. „Don Quijote”, „Faust”, „Hamlet” — toate acestea sînt generalizări. Voi trăiți în mijlocul masei, nu sedetți cu Tolstoi, ca Turghenev, la țară, și nu scrieți în birou. Toate fenomenele se petrec sub ochii voștri. Trebuie să știți și le vezi, trebuie să cercetați, să cîntărești și compari, trebuie să cauți unitatea, să cauți contrastele. La asta se reduce totul.

În literatură se face o muncă similiară cu aceea din știință. Omul de știință face mai întii mînt de experiențe mici pe cîini, pe iepuri de casă, pe plante. Ca urmare trage următoarea concluzii revoluționare, care adesea întorc știința în cu totul altă direcție. Pe aceeași cale merge și literatura.

Caricatura

Mulți consideră caricatura drept o „ogîndă strîmăbă” a vieții. Așa o priveșc oamenii la adresa cărora s-a spus de mult în chip convingător: „Nu învinuim ogînda, dacă ție-mura strîmăbă”. Caricatura e artă, importanță și filosofatoare din punct de vedere social, de a înfățișa felurile deformate, care nu se văd todeauna cu „ochiul liber”, pe onorabila față a „eroilor” contemporani ori a candidaților la

ne, schimbînd cu ei vorbe prietenești. Le-a cunoscut toate tainele sufletului, le-a cîntit din ochi gîndul cel mai ascuns.

Avem înalt și prefața la volumul care cuprinde povestirile „Vagabondul” și „Tovarășul meu de drum” de Gorki, apărut la 1905 în București în editura „Biroului Universale”.

Prefața acestui volum lămurește pe cititor că toate operele lui Gorki sînt scrise în „adîncul sufletului” său — unele din ele avînd chiar caracter autobiografic. Arată că volumul său de „Povestiri” a avut un mare succes: „Tot poporul rus fu cuprins de o adevărată sete după scrierile sale”. Operele următoare au sporit popularitatea acestor succes grandios. Imprejurarea că multe din faptele povestite au fost trăite de autor, a accentuat interesul publicului cititor de la noi.

Prefața remarcă predicția lui Gorki pentru „buză de lucrător” și scoate în relief faptul că el a rămas ca scriitor ceea ce a fost odinioară, devenind astfel „poetul proletariatuțului rus”.

Autoral prefeței face următoarea urare: „Fie dar, ca și în România să albă aceeași primire pe care în toată lumea o are și această li va compensa, în mare parte, suferințele și grelele încercări pe care li le-a destinat soarta. Și merită toate jumălturile noastre, ale oamenilor, căci cu vitejie a luptat și a învins piedicile care li s-au pus, pentru că acum să ne hrănescă sufletele cu cele mai delicioase fructe ale spiritului său ales”.

Aprecierile din aceste prefețe asupra auzidînd protestatările din opera lui Gorki au avut un profund ecou în opinia publică din țara noastră. Însăși biografia autorului, dată în fruntea mai tuturor volumelor sale, era un protest împotriva regimului țarist — dealtfel ca și toată opera autorului.

Apropo toate editurile din București și din provincie (chiar o editură din Piatra-Neamț) au publicat, încă înainte de primul război mondial, multe din povestirile și romanele lui Gorki.

După primul război mondial, numărul traducerilor din Gorki s-a mărit, îmbunătăținduse și calitatea lor. Printre acestea trebuie să punem la loc de cinste „Copilăria mea”, traducere din rusește de A. Frunză. Dar și revistele au publicat traduceri din Gorki, care n-au fost strînse în volum, avînd un caracter sporadic.

Publicul de odinioară, dealtfel ca și cel de astăzi, a primit cu entuziasm nu numai povestirile și romanele lui Gorki. A fost lăcută cu succes și piesa „Aziul de noapte”. Spectatorii au primit-o cu ovajii.

În „Viața Românească”, îndată după primul război mondial, G. Ibrăileanu face un admirabil portret lui Gorki — explicînd minunat realismul său în deosebire de Tolstoi și de Doszoevski. Tolstoi a văzut pe cel înalt și neștutător de la distanță; iar Doszoevski l-a văzut de aproape în „casa marilor”, dar n-a fost din clasa lor. Gorki însă a făcut parte dintre cei supraviețuți de dînsul așa cum sînt, fără să-l idealizeze. Pentru înaintașii săi, clasa obișnuită și ignorantă era un refugiu. Pentru Gorki clasa vagabonzilor era mediul lui normal — de aici realismul său.

Pe lângă fondul uman al operelor lui Gorki, Ibrăileanu admiră și sfîlul acestui mare mestegugar al scrisului — clar, concis, scurt, lapidar — care „în poezia naturii este unul din cel mai mari artiști ai lumii”.

Am pomenit aici de ecoul operelor lui Gorki înainte de 23 august 1944. După această dată, traducerile lui Gorki s-au făcut în mod sistematic și în incomparabil mai bune condiții de fidelitate și de formă decît mai înainte.

Gorki este, incontestabil, cel mai mare reprezentant al artei proleare.

V. I. LENIN

Gorki e făcut din acel aluat din care se fac artiștii. Și el este un artist adevărat.

A. P. CEHOV

Alexei Maximovici a fost un mare clasic rus. El a păstrat în chip real idealurile marii literaturi ruse. Unul din aceste idealuri este conștința întregii mării, a întregii însemnatăți pentru omnire a acelu fenomen uititor pe care-l numim artă.

ALEXEI TOLSTOI

Numele lui Maxim Gorki mă miscă întotdeauna, ca o legendă, ca un cîntec al înierții. Nici un simțitor lucupător de simțitor, nu s-a înrușat atît de mult ca sufletul meu ca Gorki. De fapt, numm spus bine: „s-a înrușat”; întreaga mea creștere spirituală, întreaga mea viață conștința a înflorit sub fărmeatul lui Gorki. El a crescut diatr-odată și pentru todeauna în mine ca o zi însoțită, plină de mirasma amefitoare a florilor primăverii.

F. GLADKOV

Pe Gorki l-a născut și li-a crescut cu mîntea ei puternice și cable imensa Rusia trădătoare, Rusia păturitor de jos. Să treacă să spunem că el a răsplădit-o laștit. Nu i-a înțeles nădejdele. El, ca și un alt înștit de pe pămînt, a intruchipat în creștite sale marea și, marea vis al oprimatelor omniiri trudoare, la o viață liberă și dreaptă, la adevăr, la fericire, la omul liber, la munca omenească.

ALEXANDR FADEV

Îl iubeam chinezii și negrii, polonezii și portughezii. Cășile lui erau cîntite în taină, la o fereștrică minusculă de închisoare. Cu numele lui jurau și partizanii siberieni și eroii Asturiei. În toate colibețe lumii, Gorki era la el acasă. Cînd zăreai cu adus sfîra îmboaldurii lui, oamenii veneau la ambasadele noastre, la redacțiile zărelor muncitoriești, la cluburi, cu aceeași chinuitoare întrebare: „Cum se simte?”

ILIA EHRENBURG

Gorki avea timp pentru tot: el stăpînea timpul, nemăsurat al genului; moștenirea lui e uriasă. Acest dascăl s-a mîndrit pînă la sfîrșit cu titlul de ucenic. El își potolea fîrșeaua lui sale de cunoaștere din toate izvoarele activității umane și, trebuie să adăugăm, orice atingere a lui imbogățea todeauna și acest izvor. Cel care a stat măcar o dată cu el la o convorbire amicală, pleca de la dînsul mai bogat și mai îndrăzneț decît fusese înainte, pentru că dădea cu sine o părțicuță din pasinua lui Gorki, din încrederea lui, înțeleaptă și adîncă, în muncă, din bunățate și cunoștințele lui.

LEONID LEONOV

Maxim Gorki a fost pentru mine nu numai scriitor ci și dascăl al vieții. Iar eu eram decît un simplu „învoțat din popor” și în munca mea nu puteam să recunț la Maxim Gorki.

ANTON MAKARENKO

Spun „Marele nostru Gorki”, deoarece opera și gloria lui Gorki ne aparțin nouă, tuturor.

Operele lui Gorki sînt născute de viață; ele oferă un tablou simplu, fără înștoritură, al mizeriei stridente a celor dezmoșteniți. Realismul său și vigoarea lui Gorki a arătat ce departe de realism au fost multe, chiar cele mai perfecte realizări ale naturalisților.

În ce privește importanța socială a lui Gorki, exemplul lui ne învoță cum trebuie să reacționeze un intelectual la dramele societății. Gorki e un astru mare. El descoperă lumii întregi căile noi pe care vor păși oamenii de cultură.

HENRI BARBUSSE

Gorki a fost ultimul reprezentant al marii pleide universale de gînditori realisți, care priveau prezentul și viitorul nostru de pe înălțimea spirituală pe care e atît de greu să ajungi și din vîrfurile căreia se deschid cele mai largi și mai clare perspective.

Nu mai avea literatură al cărei maestru a fost Gorki, aceea care vede marile dureri și bucurii ale vieții noastre reale — numai o astfel de literatură trezește și dirijează gîndirea omenească.

THEODORE DREISER

Maxim Gorki e un mare artist, dar tulnd proporții uriașe împreună cu Rusia, el devine intruchiparea lumii noi.

MARTIN ANDERSEN-NEXO

Realismul socialist este posibil în țările capitaliste. Ca să ne convingem, este de ajuns să menționăm cartea care i-a pus temelie — „Mama” de Gorki. Or, ceea ce Gorki a izbucit să realizeze în Rusia fărîșită, cu altii mai mult poezie și înfăptuit în timpurile noastre în țările capitaliste, fîrșete acolo unde există talent și bună credință. Căci, după crearea romanului „Mama”, a apărut bogata literatură sovietică, care, prin teoria și practica ei, desăvîșește problemele și principiile realismului socialist.

JACK LINDSAY

Influența lui Gorki e mai mult decît doar o influență literară. Scriitorii chinezi se înclina în fața lui, îl iubeșc, îl urmează.

Viața lui e cîntată ca un model de puritate și perfecțiune, operele lui au devenit o „biblie”. Influența lui Gorki în China e tot atît de imensă ca și influența lui în Uniunea Sovietică. Scriitorii învoță de la Gorki viața și creația. Noi aflăm de la Gorki nu numai cum trebuie să scriem, sau despre ce să scriem, ci învoțăm și cum să trăim și cum să fim. În toată marea istorie a literaturii chineze nu poștă țîm și cineva care să se poată compara cu Gorki în privința influenței spirituale asupra scriitorilor chinezi.

GO MO-JO

În Gorki se intrunesc în chip rar și fericit cele două atitudini față de realitatea umană — atitudinea morală și atitudinea estetică. Maxim Gorki este un mare artist și, împreună cu Roman Rolland, scriitorul cel mai profund uman dintre contemporani.

G. IBRAILEANU

Ce mare altes nou în povestirile lui Maxim Gorki? Desigur îmi plăceau privilegiile din Crimeea și stept; îmi erau simpatici Makar Ciudra, mirzații tatars, hoții dobrogeni. Mă mișca poezia marilor și auzitul șoimilor. Cuvîntul „libertate” avea în paginile lui Gorki un sens luminos și mare.

Dar mai ales iubeam pe oamenii lui, țărani, cerșetori, muncitori pribegi, declarași plini de înțelepciune, care rădăceau pe țărțile cuprinsuri ale împărăției albe, cercetînd pe frații lor oameni, căușînd dreptatea și un sens vieții.

Scriitorii ruși făcuseră loc larg în operele lor umilților și ofensaților vieții. Turghenev îi pune să roștească vorbe triste, blînde și resemnate. Dar Gorki îi făcea pe eroii lui să grăiască cu-n accent aspru și nou. Pribegii și declarași din Aziul de noapte se exprimă cu totul îndrăzneț, ca într-o prafă a revoluției.

Realismul lui Maxim Gorki nu e sterp. Prosper Merimee șunea, vorbind despre poezia lui Pușkin, că la acest poet mare „poezia înflozeste din proza cea mai obișnuită”. În paginile crude ale povestirilor lui Maxim Gorki scapără flacăra unui ideal, flacăra umanității.

MIHAIL SADOVEANU



Lev Tolstoi și Maxim Gorki la „Iasnaiia Poleana”.

In sprijinul muncilor de recoltare

In raiounul nostru se desfasoara din plin muncile agricole pentru intrerirea culturilor. Pivitul culturilor de toamna si de primavara a fost efectuat pe intreaga suprafata insamantata...

In lupta pentru obtinerea unei recolte sporite la hectar, organizatiile ARL.U.S. pot si trebuie sa-si dea contributia. In lina actiuni menite sa faca cunoscut taranilor muncitorii procedeele agrotehnice sovietice...

Comisiile ARL.U.S. de la sate, din gospodariile agricole colective, din gospodariile agricole de stat au pus la indemina taranilor muncitori un insemnat numar de brosiuri infatisand procedeele sovietice de protectie a culturilor...

Asfel, se vor lua masuri pentru a face cunoscuta cit mai larg metoda Brediu de organizarea muncii la aridul dupa graficul orar. Acolo unde sectia agricola a statului popular va stabili ca exista conditii, vor avea loc convorbiri despre mijloacele concrete de aplicare a acestei metode...

Membrii consiliului rational si colectiv de ingineri agronomi se vor deplasa in aceasta perioada in fiecare dimineata la sate. Pe baza materialului documentar si de agitati vizuala ce se pregateste la raioun, acestia vor organiza discutiile, lecturi colective, scurte conferinte etc. Comisiile ARL.U.S. vor organiza asemenea actiuni si la bazele de receptie si de colectare a produselor...

Cu ajutorul sectiei culturale a statului popular raiounal vom asigura folosirea de catre brigazile artistice de agitati a caietelor culturale editate de ARL.U.S. in pregatirea programelor speciale ce vor fi prezentate pe cimp, la arii sau la bazele de receptie...

Fiindca nu putem sa ne multumim cu obine rezultate mai bune, trebuie sa inlaturam lipsurile existente. In viitor vom organiza in asa fel activitatea incit sa putem sprijini si comisiile ARL.U.S. din satele mai indepartate, pe care nu le-am cuprins pina in prezent...

De asemenea, va trebui sa generalizam initiativele valoroase si metodele bune de munca ale unor comisi si sa folosim mai raiounal si pe scară mai largă agitati vizuala.

In raiounul nostru se afla numerosi tarani muncitori, ingineri agronomi care au vizitat Uniunea Sovietica. Consiliul raiounal ARL.U.S. Timisoara isi propune sa-i atraga pe acestia in munca de popularizare a experientei colhoznicilor, ajutor prelios in buna desfasurata a muncilor agricole.

ALOIS IOHANNES secretar consiliului raiounal ARL.U.S.-Timisoara

Comemorarea lui A. M. Gorki

Cu prilejul comemorării a 20 de ani de la moartea marelui scriitor sovietic A. M. Gorki, Consiliul raiounal ARL.U.S. in colaborare cu Ministerul Culturii, Uniunea Scriitorilor din R.P.R., Institutul „Maxim Gorki”, Institutul de Studii Romino-Sovietice si Editura „Cartea Rusă”, organizand numeroase si variate manifestari...

Asfel, la Casa prieteniei romino-sovietice din Capitala va avea loc un simpozion cu tema: „Viața, activitatea si opera lui A. M. Gorki”. Tot acolo va fi amenajata o expozitie cuprinzind operele marelui scriitor editate in tara noastra...

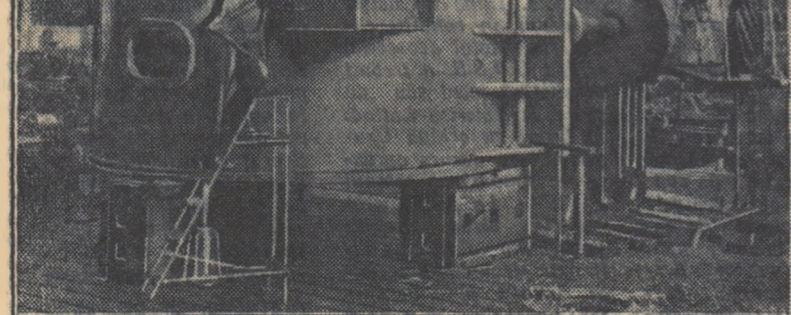
La Uniunea Scriitorilor din Bucuresti si la filialele din tara, la Institutul „Maxim Gorki” din Bucuresti, precum si la facultatile de filologie ale universitatilor din tara, vor avea loc sedinte comemorative.

Scriitori, profesori, oameni de litere din Bucuresti vor lua cuvintul in cadrul simpozionului si conferintelor ce se vor organiza in orasele Cluj, Timisoara, Iasi, Orasul Stalin, Constanta, Resita, Exponerile vor trata despre „Dramaturgia lui A. M. Gorki”, „Gorki ca tineret”, „A. M. Gorki, mare luptator pentru pace si democratie”...

Teatrele din tara vor prezenta spectacole cu scene ale lui A. M. Gorki; spectacolele vor fi precedate de scurte expuneri despre viața si opera marelui scriitor.

Posturile noastre de radio vor transmite emisiuni inchinate lui A. M. Gorki, iar Directia generala a difuzării filmelor va prezenta in Capitala si provincie filmul artistic „Mama” si filmul documentar „Aspecte din viața si activitatea lui A. M. Gorki”.

In centrele regionale si raiounale in camine culturale, cluburi, colturi roșii, biblioteci si școli, organizatiile ARL.U.S. vor organiza seri literare, sezoarii culturale, conferinte si recenzii inchinate lui Maxim Gorki.



Uzina Elektrosila „S. M. Kirov” din Leningrad a produs in cursul celui de al cincilea plan cincinal o cantitate de turbo si hidrogenatoare care, in ce priveste puterea instalata, a depasit productia generala a uzinei din toti cei 25 de ani precedenti.

In clisur: Prelucrarea corpului statului unui compensator sincron cu răcire cu hidrogen pentru linia de înaltă tensiune Kuibisev-Moscova.

Un colhoz obișnuit

Deșușoarea și lanurile de semănături alternază cu pădurici de conifere și lăstarișul. Sus, pe panta, se înșiră satele Sloboda, Erosimovo, Terehovo, Kondrino, Krupenino și Podterehovo din regiunea Moscova.

ARKADI PERVENTEV

după părerea mea — realizat în agricultură în urma aplicării cunoșcătorilor noi în domeniul științelor agricole. Ne alinăm la țara zăcămă. E drept, deocăndă în țara aceasta nu e o încăperea luxoasă cu aparate de muls electric, cu instalații mecanice pentru aprovizionarea cu apă, cu stăule minunate și cu seci mecanice la a căror lumină vacile par umitor de somoroase. Nu, aici totul e altfel.

Abia în anul acesta va începe colhozul să construiască ferme zootehnice moderne, mecanizate. Au și fost repartizate fondurile trebuincioase acestor lucrări.

Trebuie să ne aplecăm, pentru a intra într-o încăpere scundă, însă foarte curată, în care mulgătoarele predau laptele și primesc îndrumări.

Șefa de brigadă Olga Semionovna Kuznețova ne vorbește despre munca la fermă. În brigada ei, sint 14 mulgătoare și fiecare îngrijește de cite 11-12 vaci. În anul 1954, s-a obținut pe cap de vacă furajată cite 1.700 kg de lapte, iar în anul 1955, cite 2.453. Anul acesta, mulgătoarele luptă pentru a obține 3.200 kg de lapte.

Ce s-a schimbat? Căruți fapt i se datoresc succesele incontestabile și mereu mai mari? Vacile sint aceleași, țăra și același, adăpatul se face ca și înainte pe cale manuală, nutrețul...

Principiul e că veniturile mulgătoarelor au crescut. Colhozicii primesc acum avansuri lunare. Astfel, fiecare membru al artelului vede la sfârșitul lunii cit și cum a lucrat. Cartea de conturi nu e numai „gîndina colhozului”, ci și oglinda muncii fiecărui colhoznic.

Mulgătoarea Lidia Linkova a primit în martie 1.020 de ruble și 160 litri de lapte. Veniturii asemănătoare primesc și mulgătoarele Tatiana Zaslavna, care lucrează de treizec de ani la fermă, precum și Anna Șarșhinova și Maria Șugaeva, care au început să lucreze aici de puțină vreme. Pe lângă bani și lapte, mulgătoarele mai primesc pentru fiecare zi-muncă cite 2 kg de cereale, 4 kg de cartofi, apoi legume, zahăr ș.a.

La distribuția avansului, se ține seamă de realizarea cantității de lapte planificate, care e de 12.000 kg de lapte de vacă. E sigur însă că se va obține o cantitate mult mai mare. Aceasta înseamnă că se va face și retribuție suplimentară...

Veniturile artelului cresc. Munca e mai mult spor. Fiecare lucru rămnă în sat. Ba mai mult: unii tineri și tinere care lucreau pînă de curînd în fabrici, acum se întorc în colhoz.

Astfel are perspective mari. Toti colhoznicii privesc cu seriozitate munca în colhoz. Anul acesta, se măresc considerabil suprafețele însămintate cu porumb. Va putea astfel fi sporită producția de lapte.

Țăranul sovietic înțelege bine grija necontenită a partidului pentru interesele lui. Colhozicii se simt cointeresați în munca lor și dau dovadă de

inițiativă și de dorința de a dobândi succese și mai mari.

În anul 1955, colhozul „Congresul al XX-lea al partidului” a obținut un venit de 1.860.000 ruble. Pentru anul 1956, s-a planificat un venit de 2.500.000 ruble. În realitate, se vor obține peste 3 milioane de ruble. Se măresc suprafețele însămintate în care în condițiile de aici este o plantă foarte rentabilă.

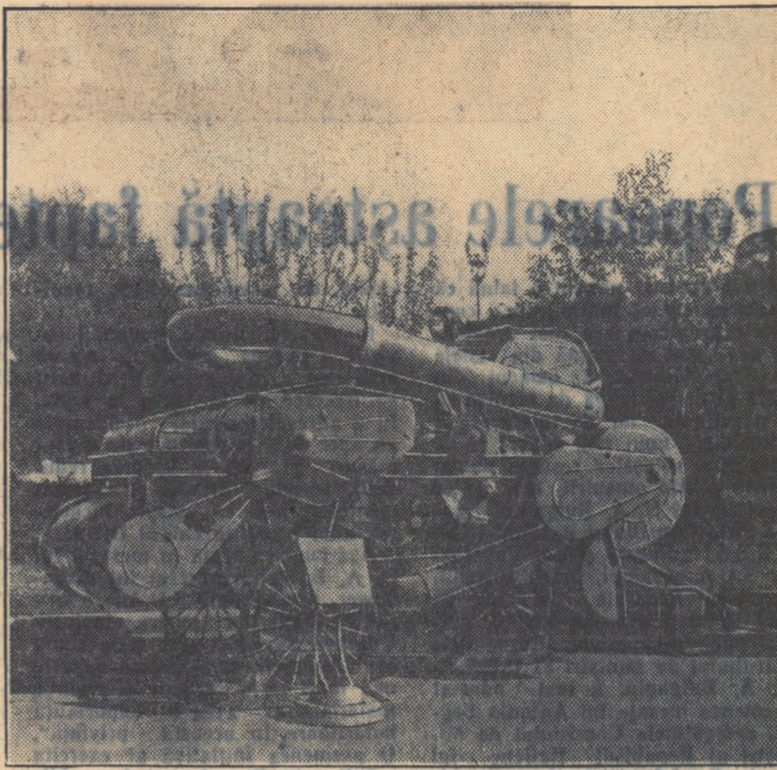
Artelul are 4.300 ha de pămînt din care numai 1.600 ha sint arabile. Nu sint introduse în asolament aproape 2000 ha de pămînt din lunca rîurilor Sestra și Berezoțka. Pe acouri, pe aici crește tufăriș.

Agronomul Andrei Alekșeevici Nikolșki ne-a spus că în vilorul apropiat, pămîntul din lunca va, da producții mari datorită lucrărilor de ameliorare, care sint în curs.

Interesele țăranilor sovietici sint strins legate de interesele statului, ale Partidului Comunist, de interesele clasei muncitoare — al cărei aliați credincioși sint.

Situația actuală a satului colhoznic stărnește un sentiment de sinceră bucurie. Din activitatea colhozului „Congresul al XX-lea al partidului” se vede limpede că creșterea bunăstării colhoznicilor depinde în întregime de ei și numai de ei.

O NOUA MAȘINĂ AGRICOLĂ



La Expoziția agricolă unională, se poate vedea această mașină universală de cîmp pentru curățatul bumbacului, marca U.P.H.-16. E un prelios dar prietenesc făcut de constructorii sovietici de mașini cultivatorilor de bumbac care luptă pentru mărirea recoltelor și lătinirea prețului de cost al unității de produs.

Construim mașini noi, folosind tehnica sovietică înaintată

Intreprinderea noastră execută prototipurile de mașini și utilaje de înaltă tehnicitate, contribuind astfel la introducerea tehnicii înaintate. Intreprinderea e înzestrată cu utilaj modern și dispune de muncitori și ingineri bine pregătiți, cu o bogată experiență în proiectarea, executarea și experimentarea utilajelor.

Un rol de mare însemnătate în îndeplinirea în bune condiții a sarcinilor noastre, a avut și are ajutorul bogat pe care l-am primit din partea tehnicii sovietice. O bună parte din utilajul întreprinderii provine din U.R.S.S. Avem astfel strunguri, freze, mașini de tăiat roți dințate și variate tipuri de aparate de laborator și de control de cea mai mare precizie, produse în uzinele sovietice.

În organizarea și dezvoltarea întreprinderii noastre folosim experiența numeroaselor ateliere de prototipuri din Uniunea Sovietică.

Colectivul nostru folosește sistematic în activitatea sa documentația tehnică sovietică, pentru realizarea a diferite produse noi și pentru introducerea în practică a metodelor tehnologice cele mai înaintate. Deosebit de rodnic a fost ajutorul primit direct din partea specialiștilor sovietici care ne-au vizitat întreprinderea.

Activitatea noastră pentru realizarea de noi mașini și utilaje este mult asigurată de o serie de lucrări sovietice de specialitate pe care le avem la îndemînă. Foarte folosite la activitatea noastră tehnologică este cartea „Călușura sculterului” editată de Ministerul Construcției de Mașini al U.R.S.S. Ea a devenit pe bună dreptate o călușură în munca constructorilor de utilaje. Pe baza îndrumărilor din „Călușura sculterului” a fost realizată la noi, în 1951, mașina de preselionată bile de rulmenți, care funcționează la fabrica de rulmenți a uzinei „Steagul Roșu” din Orașul Stalin.

Principiul părții mecanice a mașinii electronice de selecționat bile de rulmenți a fost inspirat tot de această preliosă lucrare sovietică. Documentația sovietică și îndeosebi

Ing. ALDEA I. ȘTEFAN directorul întreprinderii „Prototipuri de mașini și utilaje”

cartea lui T. Lurie „Fabricația rulmenților cu bile” ne-a ajutat mult și în construcția altor mașini și în organizarea procesului tehnologic al fabricării bilelor și inelelor de rulmenți.

Astfel, întreprinderea noastră a trimis aici trecuți uzinelor „Steagul Roșu” două tipuri de mașini pentru pilul mecanic al bilelor, două tipuri de mașini de rectificat bile, un tip de mașină de rotat bile și două tipuri de mașini de rectificat pendular inele de rulmenți cu bile.

Un succes cu care colectivul nostru se mîndrește pe drept cuvînt îl constituie realizarea la întreprinderea noastră a prototipurilor turbinelor cu aburi de 3.000 kW și 100 kW. Turbinele constituite o lucrare de înaltă tehnicitate și se construiau înția dată în țara noastră. Colectivul tehnologic care a întocmit tehnologia turbinei de 3000 kW a folosit o lucrare sovietică: „Tehnologia turbinelor cu aburi” de Dinerman și Garber. Inginerul sovietic Malisev, de la Fabrica de turbine din Leningrad a venit la întreprinderea noastră, oferindu-ne o preliosă asistență tehnică la executarea ajustajelor și diafragmelor turbinei, la terminarea și prelucrarea carcaselor, la montajul și la probele funcționale ale turbinei. Ing. Malisev ne-a învățat să evităm unele greșeli și să realizăm în timp foarte scurt și cu un colectiv tehnic care era încă în formare această importantă lucrare.

După proiecte sovietice au fost executate la noi o serie de produse, cum sint: carburatoarele pentru motorul camionului „Steagul Roșu”, bancuri de probă pentru diferite agregate, mașini cu destinații speciale etc.

Intreprinderea noastră a primit nu demult sarcina de a construi mașini pentru mecanizarea recoltării și transportului stufului din delta Dunării. În concepția acestor mașini s-a avut în vedere folosirea pe cît posibil a unor subsansamble sau agregate gata executate pentru alte tipuri de mașini, ale căror performanțe superioare au fost verificate. Astfel, s-au întrebuintat părți componente din mașinile sovietice, ca puntea de spate și cutia de viteze de la tractorul K.D.-95 și motorul cu ardere internă al combinelor de cereale U-2 Benzile pentru transportul stufului după tăiere la mașina de recoltat stuf au fost realizate pe baza acelorora de la mașina sovietică de recoltat cîmpul J.K.-21. Benzi noi remodelate de transport stuf de stuf s-a realizat pe baza modelului genielei de la remorca sovietică pentru transportul bustenilor tip „Vostok”.

La întreprinderea noastră, se aplică o serie de metode sovietice înaintate pentru prelucrarea metalelor prin așchiere și pentru tratamentul termic. Încă din 1953 se aplică procedeul înclăzării prin curenti de înaltă frecvență pentru lipirea metalelor ferose sau călirea oțelurilor. Pe această bază, la noi s-a realizat lipirea plăcuțelor de metal dur pe suport de cuiți din oțel carbon, obținându-se, pe lângă economie de metal și timp, o calitate excelentă a sculei. Tot prin aplicarea acestui procedeu, s-a obținut o călire la suprafața anilor și aproape fără rebituri a axelor și roților dinimate. Acum tratamentul termic cu curenti de înaltă frecvență se folosește în mod curent la fabricarea sculelor și a pieselor prototipurilor de mașini.

În lupta colectivului întreprinderii noastre, ca și a tuturor oamenilor muncii din industrie pentru ridicarea nivelului tehnic al industriei la nivelul tehnicii mondiale, studierea și aplicarea creatoare a tehnicii sovietice ocupă un loc important. Îmbinind străduințele creatoare ale lucrătorilor din întreprindere și ale oamenilor noștri de știință cu aplicarea creatoare a tehnicii sovietice, noi vom izbui să construim cele mai complexe prototipuri de mașini și îndepinim marile sarcini ce ne revin în cel de al doilea plan cincinal.

Din viața și din cărți

Cite feluri de plante și animale sint pe glob?

Nu demult, a apărut la Moscova o lucrare de popularizare scrisă de B. M. Zavadovski, intitulată „Plantele și animalele”. Autorul arată că, după socotelile recente ale oamenilor de știință, pe globul pămîntesc trăiesc 1.500.000 feluri de animale și vreo 500.000 feluri de plante.

Oaspete la el acasă

Vestitul om de știință N. E. Jukoșki, „părintele aviației ruse”, era un om foarte distrat. Odată, petrecînd o seară într-o gară cu diferiți tineri în propriul său salon, el se ridică spre sfîrșitul pekererii și, călîndu-și pălăria, începu să-și ia grăbit rămas bun, zicînd: — Am stat prea mult cu voi, prieteni; e timpul să mă duc acasă.

Monument pe un zid

Pe zidul clădirii ce-nuști care dă în grădina Institutului unional de cercetări științifice în metrologia din Leningrad, lucește la soare o tablă frumoasă pe care este scris sistemul periodic al lui Mendeleev. Admirînd acest monument neobișnuit, mulți se miră: „Ce cători rezistente! Nici ploaia, nici soarele, nici gerul nu influențează asupra lor”. Dar acestia tablă nu e pictată, ci făcută din mozaic.

Această lucrare complicată a fost executată sub conducerea unuia din primii maștrii sovietici în arta mozaicului, V. A. Frolov. Înălțimea tablei e de 9 metri.

Au trecut douăzeci de ani de cînd tabla a fost fixată pe zidul casei, dar ea e într-o stare perfectă, parcă ar fi fost făcută azi.

O „vază” neobișnuită

Bărzănuți, ca niște adevărați arhitecți, au înălțat seama de toate regulile simetriei, calculînd presiunea și greutatea fiecărui etaj în parte, care este susținut de un număr de piciorare în raport direct cu mărimea și greutatea fiecărui etaj.

Un peneu uriaș

Țărba înaltă, mustoasă, țoșnește moale sub loziturile coaselor. O țărba așa se găsește în regiunile de munte și în coasa s-a-a uitat deocăndă de ceva țare. S-a auzit o pocnitură stridentă, ca o împuscătură. De uimire, țărba a sărit îndărăt. Apoi, a dat înclăștor țărba la o parte și sub țărba a văzut... un peneu gigantic.

După cum s-a constatat mai tirziu, acest peneu are cîntărea 84.700 kg. Peneule auavuse no-roce de condiții excepționale de creștere: pămînt bun, o subvia permanentă de apă care venea pe lângă el etc.

La masă, brigada de coșagi, alcătuită din 40 de oameni, abia a reușit să mănînce jumătate din peneu.

Toate acestea s-au petrecut în raiounul langhietei pe care-l secretă bărzănuți.

ea e într-o stare perfectă, parcă ar fi fost făcută azi.

O „vază” neobișnuită

Bărzănuți, ca niște adevărați arhitecți, au înălțat seama de toate regulile simetriei, calculînd presiunea și greutatea fiecărui etaj în parte, care este susținut de un număr de piciorare în raport direct cu mărimea și greutatea fiecărui etaj.

Un peneu uriaș

Țărba înaltă, mustoasă, țoșnește moale sub loziturile coaselor. O țărba așa se găsește în regiunile de munte și în coasa s-a-a uitat deocăndă de ceva țare. S-a auzit o pocnitură stridentă, ca o împuscătură. De uimire, țărba a sărit îndărăt. Apoi, a dat înclăștor țărba la o parte și sub țărba a văzut... un peneu gigantic.

După cum s-a constatat mai tirziu, acest peneu are cîntărea 84.700 kg. Peneule auavuse no-roce de condiții excepționale de creștere: pămînt bun, o subvia permanentă de apă care venea pe lângă el etc.

La masă, brigada de coșagi, alcătuită din 40 de oameni, abia a reușit să mănînce jumătate din peneu.

Toate acestea s-au petrecut în raiounul langhietei pe care-l secretă bărzănuți.

Proverbe tadjice

- Nu-l tot una ce s-a auzit cu ce s-a văzut.
● Dacă ții-te teamă de vrăbii: nu mai semăna mei.
● În ulciour nou apa-i mai rece.
● Prostul pălăvrăgește, iar cel înțelept cugetă.
● Nici o creangă nu freamătă fără vînt.

O formă prețioasă de răspîndire a experienței sovietice

În toate ramurile economiei — în industrie, transport etc. — apar numeroase inovații tehnice și organizatorice folosite. Foarte important e ca aceste inovații să fie răspîndite cit mai repede și pe scară cit mai largă.

Un mijloc efectiv de răspîndire a experienței înaintate sint scrisorile de informare. În manuale și în presa nu poate fi cuprinsă descrierea tuturor propunerilor de raționalizare, fie ele chiar și prețioase. Pe cînd o broșură mică, editată repede — așa numita scrisoare de informare — ajunge în timp scurt în mină lucrătorilor din producție, care pot astfel trece îndată la aplicarea inovațiilor respective. În ultimul timp, Direcția generală a uzinelor de reparării de locomotive și vagoane din U.R.S.S. a început să difuzeze numeroase scrisori de informare. Anul trecut, s-au editat în total 60 de broșuri. Ele aduc folos nu numai uzinelor, ci și depozitelor, ateleloror de reparării și șantierelor de construcții feroviare.

Materialul pentru broșuri este ales cu multă grijă. Pe lângă biroul de proiectări și construcții al Direcției, a fost înființat un sector mic dar activ de informare tehnică. Aici lucrează specialiști calificați, care înțeleg o le-gătură strînsă cu uzinele și dispun acolo de un activ forat din ingineri, tehnicieni și muncitori inovatori fruntași. Biroul corespundează cu activități săi, le indică teme și procedează care urmează a fi prezentate. Datorită acestei legături cu lucrătorii din producție, biroul este informat continuu asupra realizărilor din uzine, asupra creațiilor noi ale raționalizatorilor, inventatorilor, constructorilor.

Ferovalarii au primit cu interes o scrisoare de informare în care se făcea o descriere amănunțită a standurilor pentru lucrările de sudură, precum și a dispozitivelor pentru lucrarea cuplajelor automate. Sint descrise nu numai dispozitivele folosite la o singură uzină, în broșură, se înfățișează inovații realizate la depoul de vagoane al liniei Moscova — Pavelekaia și la uzinele de reparării de vagoane din Darnița, Popsaneahsk și la uzina Votivici.

Directivele Congresului al XX-lea al P.C.U.S. prevăd însemnate măsuri pentru consumul cit mai rațional de combustibil, materie primă, energie electrică, metal, și alte resurse mate-

riale. De aceea, descrierea într-o scrisoare de informare a experienței obținute de uzinele de reparării de vagoane din Voroneț, Miciurinsk și de la Proletarsk în turnarea pieselor de bronz va aduce mare folos lucrătorilor de la depouri. În scrisoare, se spune că acest fel de lucrare aduce uzinelor însemnate economii de metale neferoase. Uzina din Voroneț, de pildă, economisește în fiecare lună aproape 940 kg. bronz, iar cea din Miciurinsk vreo 850 kg. În broșură, este descrisă amănunțit construcția formelor metalice pentru turnarea semifabricatelor de bronz și se dau indicații concrete privind folosirea lor.

O serie de scrisori de informare tehnică s-au ocupat de diferite tipuri de mașini de spălat pentru curățarea pieselor de la garniturile mobile. Se vorbește, de pildă, despre o mașină cu o singură cameră, construită la uzina „Ordjonikidze” care curăță de murdărie și vopsea cite 5—6 perechi de roți pe oră. Prin folosirea acestei mașini, s-a sporit productivitatea muncii, s-a ușurat procesul de curățire și s-au îmbunătățit condițiile de muncă în secție. Întreaga instalație este deservită de un singur om.

Sectorul de informare tehnică nu se mărginește la simpla descriere a nouăților tehnice. El acordă mare atenție propagării experienței celor mai buni fruntași și unor colective întregi.

În hotărîrea Plenarei din Iulie a C.C. al P.C.U.S. se sublinia că una din principalele condiții ale avîntului continuu al industriei este realizarea ritmicității procesului de producție. Sectorul de informare tehnică a editat în acest scop o serie de broșuri în care se descriu măsurile organizatorice și tehnologice care fac posibilă desfasurarea ritmică a muncii în întreprindere.

Experiența sectorului de informare tehnică este foarte prețioasă. Prin activitatea sa, acest sector contribuie la rezolvarea nenumerărilor probleme de producție ce se nasc în diverse întreprinderi, în legătură cu îndeplinirea sarcinilor de plan.

Ing. I. PAVLOV

Pag. 3 15 Iunie 1956

VEAC NOU

Popoarele așteaptă fapte concrete

Nu e pentru nimeni o taină că încetarea cursei înarmărilor constituie problema cea mai arzătoare...

„Am scris despre ceea ce am văzut“

Norman Smidt lucrează la ziarul canadian „Ottawa Journal“. La sfârșitul anului trecut el a însoțit pe ministrul Afacerilor Externe al Canada...

„Umăr la umăr cu poporul sovietic spre același țel“



În timpul șederii sale în U.R.S.S., tovarășul Iosif Broz-Tito, președintele Republicii Populare Federative Iugoslavia...

Ajutor economic în ghilimele și fără ghilimele

În cursul ultimilor ani, se face în Occident o vastă publicitate ajutorului economic acordat de marile state capitaliste...

Cursa înarmărilor și profiturile monopolurilor din S.U.A.

Intr-unul din numerele revistei „United States News and World Report“ a apărut un articol intitulat astfel: „Cine va beneficia de dolarii alocați în scopuri militare?“...

Laurent Lavelly și alții

La două săptămâni după ce profesorul Laurent Lavelly s-a prezentat în fața comisiei pentru cercetarea activității anti-americane...

Baschetbaliștii sovietici în America de Sud

Echipa reprezentativă de baschet a U.R.S.S. întreprinde o lungă călătorie. Echipa U.R.S.S. este și ea celebră. Ea a câștigat de două ori campionatul european...



Imbrăcămintă nepotrivită cu sezonul. Desen de B. EFIMOV

Un rol deosebit de important are monopolul „Standard Oil“ al lui Rockefeller. El livrează carburanții și uleiuri pentru armata de uscat, pentru aviație și flota...